

VISOKA ŠKOLA „BANJA LUKA COLLEGE“

Ul. Miloša Obilića 30

78 000 Banja Luka

Broj:03-20-01/20

Datum: 02.11.2020. godine

Na osnovu člana 54. Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 67/20) i člana 61. Statuta Visoke škole „Banja Luka College“, na sjednici Senata Visoke škole „Banja Luka College“ održanoj dana 02.11.2020. godine, Senat Visoke škole „Banja Luka College“ donosi

**PRAVILNIK
o izdavačkoj djelatnosti
Visoke škole „Banja Luka College“**

Član 1.

Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti Visoke škole „Banja Luka College“ (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se uslovi i način objavljivanja publikacija na Visokoj školi „Banja Luka College“ (u daljem tekstu: BLC) i utvrđuju se standardi vezani za obezbeđenje i provjeru kvaliteta publikacija koje izdaje BLC.

Član 2.

Izdavačka djelatnost BLC-a obuhvata izdavanje svih štampanih, audiovizuelnih, digitalnih i elektronskih publikacija: knjiga, prevoda vrijednih knjiga, udžbenika, monografija, zbornika radova, priručnika, izvještaja sa konferencija, kongresa i skupova organizovanih na BLC-u, časopisa, skripti, kataloga, prospekata, plakata, letaka, video i audio zapisa i izdanja na elektronskim medijima, virtuelne publikacije i druga djela koja se objavljaju na internet stranicama.

Član 3.

U obrazovno-stručnom, obrazovno-naučnom radu i obrazovno-umjetničkom radu koriste se obavezna i dodatna literatura.

Osnovni udžbenik je knjiga koja je osnovno nastavno sredstvo za upotrebu, odnosno recenzirana publikacija u kojoj se sistematski izlaže nastavno gradivo utvrđeno nastavnim programom predmeta.

Član 4.

BLC može publikovati i dodatnu literaturu kao što su: pomoćni udžbenik, skripta, priručnik, praktikum, zbirka zadataka, hrestomatija, grafička mapa, autorizovano predavanje, te ostalu nastavnu građu koja sistematski izlaže nastavno gradivo određeno nastavnim planom i programom.

Pomoćni udžbenik je recenzirana publikacija koja sadrži dio gradiva iz nastavnog predmeta utvrđenom nastavnim planom i programom.

Skripta sadrži predavanja napisana za potrebe studenata i pripremanje ispita koja se, po pravilu, izdaju u slučaju kada ne postoji odgovarajući osnovni udžbenik. Skripta je nerecenzirano djelo.

Priručnik je vrsta referentne publikacije, koja po svom sadržaju i strukturi služi za praktičnu upotrebu.

Praktikum je publikacija koja daje odabrani materijal i određena uputstva za izvođenje vježbi ili eksperimenata.

Zbirka zadataka sadrži zadatke iz određenih oblasti. U istoj se nalaze primjeri riješenih zadataka kao i zadaci koje treba rješavati, sa rješenjima na kraju Zbirke.

Hrestomatija je izbor djela iz pojedinih područja nauke i umjetnosti i u opštem smislu ima značenje tematskog zbornika, odnosno publikacije koja sadrži izbor reprezentativnih tekstova, koji se mogu tematski objediniti. Autor hrestomatijske dužnosti je da napiše predgovor koji obuhvata najmanje jednu četvrtinu hrestomatijske, u kojoj će logično, jasno i sistematično izložiti materiju o kojoj je riječ i dati odgovarajuće stručne komentare odabranih tekstova.

Grafička mapa je skup crteža, slika, tablica i grafikona bez teksta, neophodnih za praćenje predavanja, vježbi ili za izradu praktičnih zadataka i programa.

Autorizovano predavanje je izdanje u kojem autor objavljuje štampanu verziju svojih predavanja.

Pored udžbenika i dodatne literature, u toku studija studenti koriste i druge stručne i naučne publikacije kao što su stručni i naučni časopisi i internet stranice.

Član 5.

Na svim publikacijama stavlja se znak BLC-a.

Svaka izdata publikacija obavezno na zadnjoj stranici sadrži ISBN broj.

Periodične publikacije moraju imati ISSN broj.

Član 6.

Standardi kvaliteta nastavne literature i postupci za obezbeđenje kvaliteta nastavne literature usmereni su na praćenje i kontrolu kvaliteta.

Minimum standarda kvaliteta nastavne literature utvrđuje se u pogledu:

1. sadržaja,
2. strukture,
3. stila
4. obima
4. recenzije.

Član 7.

Sadržaj udžbenika odgovara ciljevima realizacije studijskog programa i programa predmeta za čije se savladavanje koristi, odnosno obuhvata materiju predmeta iz odgovarajućeg studijskog programa. Osnovni udžbenik, u pravilu, treba da izlaže osnove, ali i da prati savremena dostignuća iz odgovarajućeg predmeta.

Član 8.

Struktura osnovnog udžbenika mora biti tako uspostavljena da dijelovi poglavlja ili druge cjeline budu zaokruženi i povezani logičkim redoslijedom.

Predmetni udžbenik, pored glavnog teksta, mora da sadrži i predgovor (u kome, pored ostalog, treba navesti ciljeve, strukturu i plan izlaganja gradiva), pozive na korišćenu literaturu i bibliografiju.

Član 9.

Stil osnovnog udžbenika mora biti jasan i razumljiv studentima, a nastavna materija izložena tako da je lako razumije prosječan student. Udžbenik mora biti zanimljiv za čitanje, a preporučuje se korišćenje primjera iz prakse.

Udžbenik treba da bude pisan akademskim, neutralnim stilom i ne smije da sadrži diskriminatorne stavove koji diskvalifikuju i/ili omalovažavaju određene društvene grupe, rasu, pol, etničku grupu ili naciju.

Član 10.

Obim predmetnog udžbenika treba da bude u skladu sa opterećenjem studenta na predmetu za koji je pisan udžbenik, prema broju ECTS bodova.

Član 11.

Kategorizacija, pojmovi, kao i način i procedure izdavanja naučnih publikacija su detaljnije definisani odgovarajućim podzakonskim aktom nadležnog ministarstva kojim se uređuje publikovanje naučnih publikacija.

Član 12.

BLC prati i kontroliše kvalitet udžbenika u pogledu sadržaja, strukture, stila i jezika, obima i recenzije.

U postupku kontrole kvaliteta udžbenika utvrđuje se da li udžbenik zadovoljava utvrđene standarde kvaliteta.

.Član 13.

Rukopis za udžbenik koji izdaje BLC, pribavlja se neposrednom ponudom autora.

Neposrednu ponudu rukopisa za udžbenik mogu podnijeti nastavnici i saradnici BLC-a
Ponuda iz prethodnog stava mora da sadrži:

- naziv udžbenika, naziv nastavnog predmeta, plan izvođenja nastave na predmetu, naziv studijskog programa u kome je predmet sadržan, kao i godinu studija na kojoj se predmet izučava izvodi,
- podatak da li će se rukopis za udžbenik objaviti prvi put ili se radi o obnovljenom izdanju,
- obrazloženje potrebe za objavljinjem rukopisa udžbenika,
- primjerak rukopisa.

Odluku o izboru autora donosi Senat.

Član 14.

Recenzija je jedan od najvažnijih elemenata sistema kontrole kvaliteta izdavačke djelatnosti, a predstavlja analizu, ocjenu, klasifikaciju i nepristrastan kritički prikaz određenog rukopisa.

Za svaku publikaciju koja podliježe recenziji, potrebna su najmanje dva recenzenta, odnosno najmanje dvije pozitivne recenzije.

Svaki recenzent daje posebno svoju recenziju.

Recenzent je obavezan da u recenziji jasno kaže da rukopis preporučuje za štampu.

Recenzenti se biraju iz reda istaknutih, afirmisanih i uglednih naučnih ili naučno-nastavnih radnika, iz odgovarajuće naučne, odnosno umjetničke oblasti.

Recenzente za nastavnu literaturu imenuje Senat BLC-a.

Član 15.

Recenzenti su obavezni da dostave recenziju u roku od 60 dana od dana predaje rukopisa na ocjenu.

Recenzija treba da sadrži:

1. osnovne podatke o tehničkim osobinama rukopisa (broj strana, crteža, fotografija, tabela, posebnih priloga, navoda literature);
2. podatke o naučno-stručnim osobinama rukopisa (da li je rukopis zasnovan na savremenim naučnim i stručnim dostignućima iz oblasti kojoj pripada);
3. podatke da li rukopis ispunjava sve standarde kvaliteta udžbenika u pogledu sadržaja, strukture, stila i obima;
4. prijedlog za kategorizaciju rukopisa (osnovni udžbenik, pomoćni udžbenik, autorizovana skripta, ostale nastavne publikacije);
5. konačnu ocjenu rukopisa (prijedlog da se rukopis odobri za štampanje, da se odbije ili da autor izvrši izmjene i/ili dopune rukopisa)
6. datum i potpis recenzenta.

Član 16.

Recenzija se podnosi Izdavaču u tri primjerka.

Ako autor ima primjedbe na recenziju, može u roku od 8 dana od dana prijema recenzije dostaviti prigovor Izdavaču, u pismenom obliku.

O podnijetom prigovoru Izdavač odlučuje u roku od 15 dana od dana prijema prigovora. Odluka je konačna i obavezuje i recenzenta i autora.

Član 17.

Kada Izdavač usvoji prijedlog recenzenta da autor izvrši izmjene i/ili dopune rukopisa, autor je dužan da postupi po nalogu Izdavača i sarađuje sa recenzentom u smislu otklanjanja propusta iznijetih u primjedbi na njegov rukopis.

Autor je dužan da primjerak korigovanog rukopisa dostavi recenzentima.

Recenzenti su obavezni da izvršene korekcije (izmjene i/ili dopune) rukopisa konstatuju zapisnički i daju dopunu recenzije sa konačnom ocjenom rukopisa.

Član 18.

Recenzija se vrši za prvo izdanje odnosno za novi rukopis.

Određeni rukopis podliježe ponovnoj recenziji, ukoliko rukopis nije izdat u roku od pet godina od datuma kada je napisana recenzija za isti.

Recenzija se vrši i za naredna izdanja rukopisa u slučaju da je sadržaj rukopisa izmenjen i/ili dopunjeno u iznosu većem od 25% oblika teksta.

Novo izdanje udžbenika ne podliježe recenziji ako su u udžbeniku izvršene izmjene i/ili dopune kojima se ispravljaju greške u imenima, nazivima i brojevima ili koje nastaju zbog promjene propisa.

Član 19.

Glavni i odgovorni urednik udžbenika i drugih publikacija koje izdaje BLC u pravilu je direktor BLC-a.

Član 20.

Sredstva za izdavačku djelatnost, djelimično ili u cjelini, obezbjeđuje BLC iz sljedećih izvora:

1. namjenska sredstva od osnivača;
2. namjenska sredstva od sponzorstva i donacija;
3. stečena sredstva po osnovu zakupa prostorija;
4. preostala sredstva od prodatih izdanja.

Član 21.

Publikacije se mogu izdati samostalno ili u saradnji sa drugim izdavačima.

Kada se publikacije izdaju u saradnji sa drugim izdavačima, međusobni odnosi izdavača se uređuju posebnim ugovorom koji, u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, zaključuje direktor.

Član 22.

Na svim publikacijama, na jednoj od strana impresuma mora biti odštampano da su autorska prava zadržana i da je zabranjeno svako neovlašćeno umnožavanje, fotokopiranje ili reprodukcija udžbenika, odnosno dijelova teksta.

Član 23.

Ostale publikacije u smislu ovog Pravilnika su: monografije, zbornici radova, časopisi i druga djela.

Monografija je naučno djelo koje predstavlja cjelinu određenog problema, u čijem spisku literature mora da bude najmanje 15 autocitata, u kojim autor ili autori prevashodno iznose rezultate svojih dugogodišnjih istraživanja.

Zbornik radova je serijska publikacija u kojoj se objavljaju prilozi saradnika jedne ili više nastavno-naučnih publikacija.

Časopis je serijska publikacija koja se pojavljuje u određenim vremenskim intervalima ili povremeno, a sadrži naučne ili stručne priloge.

Član 24.

Na ostale publikacije se u pravilu primenjuju odredbe ovog Pravilnika o izdavanju udžbenika.

Član 25.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika predstaje da važi Pravilnik o izdavaštvu i udžbenicima broj: 342/02/08 od 31.03.2008. godine.

Član 26.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana donošenja.

Predsjednik Senata

Mladen Miroslavljević
prof. dr Mladen Miroslavljević